

EXTRA

Prega_rock!
Música popular contemporània
i educació en el Transcendent

Eloi Aran Sala, sj.

Prega_rock!

Música popular contemporània i educació en el Transcendent

Eloi Aran i Sala, sj.

1. QUÈ ÉS EL PREGA_ROCK?	
1.1. Com va sorgir el Prega_rock?	5
1.2. Com ha evolucionat l'experiència?	6
2. MARC TEÒRIC: DE XESCO BOIX AL PREGA_ROCK	
2.1. La música en la pastoral del lleure	7
2.2. La música en relació amb el Transcendent	8
3. EXPOSICIÓ CENTRAL: ROCK, PASTORAL I TRANSCENDENT	
1. Un acompanyament espiritual amb el món del rock	10
2. Apunts ignasians del Prega_rock en l'educació en el lleure	16
4. APLICACIONS PASTORALS	
4.1. Alguns criteris pràctics	18
5. CONCLUSIONS: "EL TWIST I EL ROCK SÓN PURA PREGÀRIA. ESCOLTA!"	20
ANNEX: AGRUPAMENT TEMÀTIC PER CANÇONS	21

EIDES núm. extra Març - Maig 2007

Imprès en paper i cartolina ecològics • Edita CRISTIANISME I JUSTÍCIA • R. de Llúria, 13 - 08010 Barcelona • tel: 93 317 23 38 • fax: 93 317 10 94 • info@fes-pinal.com • Imprimeix: Edicions Rondas S.L. • ISBN: 84-9730-160-9 • Dipòsit Legal: B-7496-2007 • ISSN: en tràmit • Dipòsit Legal: B-7493-07 • Març - maig 2007

La Fundació Lluís Espinal li comunica que les seves dades procedeixen del nostre arxiu històric pertanyent al nostre fitxer de nom BDGACIJ inscrit amb el codi 2061280639. Per exercitar els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició poden dirigir-se al carrer Roger de Llúria, 13 de Barcelona.

Aquestes planes volen ser el bateig d'una experiència. No em refereixo tan sols a una tasca nominalista d'etiquetatge, sinó tenir present la dimensió "d'imposició de nom" , és a dir, que el nominador es responsabilitza del nominat i el nom du amb ell la identitat profunda del seu ser. Quan goso parlar de bateig em refereixo a un cert caràcter sacramental de la música popular contemporània, doncs plantejo l'ús de les cançons com un rictus iniciàtic al cristianisme. Per justificar aquesta sacramentalitat em baso en el fet que el desenvolupament del Prega_rock ha nascut i s'ha desenvolupat dins un marc eclesial, que és el lloc comú dels set actes sacramentals tradicionals.

Parteixo d'una aposta per a l'educació del Transcendent en joves. És per això que els seus principals destinataris són catequistes i monitors d'educació en el lleure d'entitats confessionals. Al ser producte d'una experiència, aquestes reflexions també estan marcades per l'àmbit on han nascut, per una llengua i una cultura determinades. Demano disculpes si el lector es troba en algun moment desubicat. Per tal d'aclarir al màxim el context del treball he anat posant les notes que he cregut convenientes. He preferit no renunciar al context per dos raons. La primera és que els mateixos texts bíblics –especialment els profètics– estan emmarcats dins un context i aquest, més que diluir el contingut, el reforcen i el fan més entenedor. La segona raó és que en un món cada cop més interconnectat per l'aparició d'internet, ja no té sentit exposar una idea sense context "*more geometrico*" i desencarnat com van fer els moderns perquè, tot i que podem dir que som més universals que mai, no podem afirmar que en una cultura hipertextual, en la que cada nova connexió modifica i qüestiona la comprensió global, hi hagi un sentit total, tancat.

Sobre l'estructura del treball, primerament faré algunes consideracions introductòries presentant l'experiència que ha donat peu a aquestes reflexions, el que ha acabat anomenant-se "Prega_rock". Després passaré a presentar el marc teòric de l'educació en el lleure a partir de cançons, tant des d'un punt de vista aconfessional com confessional. En un tercer apartat més extens tractaré el nucli de l'exposició, la relació entre el rock, la pastoral i el transcendent a partir del "Prega_rock" des d'una perspectiva ignasiana. Acabaré oferint guies per a una possible aplicació pastoral, que inclourà un llistat de cançons classificades temàticament. La nota final serà una pregària feta "a boca de canó".

*Dedicat a aquell amic amb qui vàrem fer el primer Prega_rock,
en Roger Torres, i a tots els amics que han col·laborat de tantes
maneres en algun dels Prega_rocks.*

1. QUÈ ÉS EL PREGA_ROCK?

Prega_rock és una activitat que consisteix en tractar valors amb adolescents o joves des d'un punt de vista del Transcendent a partir d'una cançó de música popular contemporània (pop, rock, heavy...). El Prega_rock pot desenvolupar-se en grup o individualment. El material a donar consisteix en una cançó, amb la lletra corresponent i algun altre text o material complementari que ajudi a enfocar el valor que volem tractar.

1.1. Com va sorgir el Prega_rock?

El Prega_rock no és cap invenció personal ni actual sinó que ja fa temps que es realitza d'una forma més o menys raonada, però en el nostre cas va sorgir de la següent manera. Durant el calorós agost de 2001 un amic i jo estàvem a casa estudiant tenint de fons durant tot el dia el CD *Respira* del grup de rock català Els Pets. Quan s'acabaven les cançons el tornàvem a posar i així anava passant el temps. L'amic em co-

mentava que aquest grup l'havia acompanyat des de la seva adolescència i que cada cançó li recordava algun moment determinat de la seva vida. Posant això en paraules evangèliques equivalia a dir que les cançons de Els Pets eren una mena de litúrgia contemporània que acompanya l'existència humana.

Donat que tots dos estàvem implicats en diferents tasques amb joves, com a divertiment, vàrem acordar fer un petit dossier on hi haguessin les lletres d'a-

quell treball de Els Pets juntament amb algunes reflexions en clau evangèlica. Un cop fet el treball el vàrem enviar a d'altres amics per internet i, donada l'acollida que va tenir, ens vàrem animar a continuar fent altres Prega_rocks.

1.2. Com ha evolucionat l'experiència?

Quan ja duia uns quants Prega_rocks, gent implicada en tasques d'educació amb jovent em va demanar poder trobar aquests treballs en un lloc de la xarxa per a que no depengués tant del que jo enviava per e_mail. Per aquestes dates s'estava reestructurant el web de la Companyia de Jesús a Catalunya¹ i, donat que s'anava a crear un apartat de pregària i espiritualitat "on line", on s'hi aixoplugarien altres activitats com "la pregària virtual per a joves" de Jesús Renau o les vinyetes dominicals, es va creure convenient penjar els Prega_rocks en aquest nou espai virtual.

Aquest fet va permetre una major socialització dels Prega_rocks i va donar lloc a una sèrie de demandes de part de la Fundació Jesuïtes Educació, la URC (Unió de Religiosos de Catalunya), el taller de nous llenguatges per la pregària (realitzat des del Centre d'Estudis Cristianisme i Justícia) i jornades de formació de monitors per part de la delegació de pastoral de La Salle o els Germans Maristes. A partir d'aquestes demandes va sorgir un primer intent de formulació de l'experiència

que es pot trobar penjat en l'apartat citat de jesuites.net amb el títol "apunts del taller Prega_rock". També va ser aleshores quan altres planes web d'educació en el lleure confessionals van penjar els materials en les seves planes respectives com la dels Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi, o ens van enllaçar en la Comunitat Virtual del MCEC² (Moviment de Centre d'Esplais Cristians).

Hi hagué, però, un "boom" del Prega_rock que va venir de la intervenció dels mitjans de comunicació. A finals del curs 2004-2005 l'agència EFE es va interessar per l'apartat de pregària "on line" de jesuites.net i, especialment, per l'apartat que ens ocupa. Una periodista em va trucar i va redactar un material periodístic que es va llençar a l'opinió pública el quatre de setembre d'aquest curs. La notícia tingué un ressò mediàtic considerable i va sortir en diaris com *El mundo*, *l'ABC*, *Vilaweb*, la web del Telenotícies de TV3, *El Periodista Digital*³, el *Diari de Girona* i una infinitat de mitjans de comunicació que es queden pel camí. Aquest fet també va donar peu a alguna entrevista radiofònica a RNE (Radio Nacional de España) o al programa nocturn d'en Manuel Fuentes a Punto Radio. La darrera cuejada mediàtica van ser un parell d'entrevistes televisades per Europa-press i la Xarxa de televisions locals de Catalunya. Després d'un mes d'assalts mediàtics, el Prega_rock i jo varem tornar al nostre anonimats habitual.

2. MARC TEÒRIC: DE XESCO BOIX AL PREGA_ROCK

Gran part del públic del “Prega_rock” pertany al món de l’educació en el lleure, sigui aquest institucionalment confessional o no. Per això, el marc teòric que proposo per justificar aquest projecte parteix d’aquesta realitat.

2.1. La música en la pastoral del lleure

El paper de la música en l’educació en el lleure ha estat molt ben descrit en el pròleg del cançoner *Cinc dits d’una mà*, que recull les experiències de Xesco Boix, Àngel Dalban, Toni Giménez, Lluís M. Panyella i Noé Ribas. Aquí es parla de la dimensió vocacionada i militant de l’animador del lleure amb la música.

L’exemple més paradigmàtic és el d’en Xesco Boix. Ell ens parla de la màgia de la comunicació que s’estableix entre l’animador i els infants en un concert, com diu ell mateix: “Qui canta, estima”. Aquesta colla d’animadors, inspirats en la tradició que els van deixar persones com en Peter Seeger –qui, per cert, ha rebut un recent homenatge per part del rei del rock actual, en Bruce Springsteen, en el treball *We shall*

Overcome, the Seeger Sessions– han marcat una empremta i una manera d'entendre l'aplicació de la música en el món del lleure que ha donat molt de fruit.

La música enllaunada mai no podrà substituir l'eficàcia d'un concert en directe perquè la qualitat de la comunicació queda retallada, com tampoc és el mateix parlar cara a cara que fer-ho per internet o per mòbil. L'aparició de les noves tecnologies posen en crisi el llegat presencial i, en certa manera, neotrovador o romàntic que ens han llegat els animadors de *Cinc dits d'una mà*. Les noves tecnologies poden ser enteses com un destorb però, per a l'educació en el lleure actual, cal saber treure'n profit perquè forma part d'una nova manera de relacionar-nos. Hem d'aprendre a no perdre la dimensió vocacionada d'en Xesco Boix i companyia per transmetre-la, àdhuc, en la música enllaunada. Cal veure en els nous formats digitals i en els nous estils de música una oportunitat per a romandre en la memòria del centre i una facilitat per a transmetre el llegat dels animadors del cant. Es tracta, en definitiva, de poder estimar cantant malgrat les limitacions de les mediacions tecnològiques.

Cal notar que els cançoners d'avui recullen cançons que els infants i els joves segurament només hauran escoltat enllaunades i que, gràcies a la tasca dels animadors musicals dels centres d'educació en el lleure respectius, escoltaran en directe només de la mà i la guitarra dels monitors. Semblantment, l'adolescent que comença a aprendre a tocar la guitarra es motiva al descobrir-se rasant els acords d'aquella cançó que tant

li agrada i que escolta cada dia a través del seu reproductor MP3. Podem dir que una nova tasca que s'afegeix al centre d'esplai és la d'actualitzar el món virtual, desmitificar-lo, fer-lo real i assequible per mitjans no tecnificats.

2.2. La música en relació amb el Transcendent

Si en Xesco Boix deia que “qui canta, estima”, la tradició cristiana va rebre una altra frase genial que la tradició atribueix a Sant Agustí: “qui canta, Prega dues vegades”. No hi ha gaires coses escrites referent a la música popular contemporània i la pregària i, menys encara, editades.

Pel que fa a l'edició en paper, la revista que porta més temps tractant el tema és la revista de pastoral juvenil *Misión Joven*, editada pels salesians, la qual conté una separata anomenada “Cuaderno Joven” en la qual sempre hi apareix proposada una cançó per a tractar algun valor en clau transcendent. Aquesta dinàmica ha fet fortuna i és recomanada per César Marcos en l'article “Cançons per educar en la fe”⁴.

En els dos casos esmentats, es proposa una aplicació, però només en el cas de César Marcos hi apareix una petita reflexió sobre el tema. Qui més ha escrit i parlat sobre la música en relació amb el transcendent és Maite López, directora del departament multimedia de l'editorial San Pablo. Els seus escrits es poden trobar en les planes de *Pastoral sj*⁵ i *Música San Pablo*⁶. Maite López exposa, bàsicament, que la música és una eina privilegiada per tractar el Transcendent perquè, com Déu mateix,

és quelcom que no es pot veure ni abraçar, és quelcom subjectiu i poètic, la metàfora perfecta per a parlar de Déu. Per altra banda justifica l'ús de cançons populars com un canvi de registre idiomàtic, una aproximació cultural del Transcendent al jovent d'avui. Tot i que Maite López es refereix, bàsicament, a grups o cantautors de rock cristià com Migueli, Brotes de olivo, Alborada, Raíces, Kairoi, Arass, 70X7 i tants d'altres, la seva reflexió també es pot aplicar a grups de rock no cristians que ofereixen cançons amb un doble sentit entre línies que ens pertoca a nosaltres explicitar com diu en César Marcos. Cal

recordar que també hi ha grups consagrats del rock que tenen arrels cristianes o en són molt propers com Luis Guerra o els mateixos U2, el líder dels quals, en Bono, té frases com les següents:

“El sadomasoquisme no és tabú en el món del Rock'n'Roll però l'espiritualitat sí que ho és” (1995).

“Totes les nostres cançons parlen de Déu o de les dones, i sovint barregem les dues coses”.

“No sé gaire de religió però sóc cristià” (1982).

“Totes les millors cançons són coescrites amb Déu!” (1987)...

3. EXPOSICIÓ CENTRAL: ROCK, PASTORAL I TRANSCENDENT

Aquest tercer apartat serà el més extens perquè és on hi mostraré la reflexió personal. Primer parlaré sobre les condicions de possibilitat de l'acompanyament en valors des d'una perspectiva transcendent –des d'un *humus* cristià– en el món de la pastoral. Després em valdré de les tres potències clàssiques –memòria, enteniment i voluntat– per a analitzar el “Prega_rock”. Complementaré l'exposat amb una autocrítica i, finalment, cercarem quin ressò té aquest acompanyament músico-espiritual en les arrels de la pedagogia ignasiana.

1. UN ACOMPANYAMENT ESPIRITUAL AMB EL MÓN DEL ROCK⁷

Com ja he anat presentant anteriorment, “Prega_rock” és una iniciativa dels jesuïtes de Catalunya que consisteix en oferir una plana web on trobar punts de pregària a través de grups de rock del país o de l'estranger. Encara que la plana web s'ha donat a conèixer en els mitjans de comunicació, aquesta iniciativa no mereix ser presentada com

una gran novetat pastoral, doncs ja fa temps que s'usa la música rock per per a pregar, ja sigui amb cançons més o menys explícites pel que respecta al transcendent, com “My seeet Lord”, de l'ex-Beatle George Harrison o, més recentment, “El octavo día”, de Shakira. Potser la novetat rau en donar una estructura pedagògica a un CD per a po-

der pregar amb ell. Si no ens preguntem ni ens deixem qüestionar per les cançons que escoltem és que vivim en una superficialitat considerable, potser degut a que ja anem prou sobrefarts de músiques a tothora i, per salut mental, ja no ens deturem a prendre en consideració el seu missatge.

El tema de fons és trobar a Déu en totes les coses. Qui té ganes i desig d'espiritualitat i te un mínim de familiaritat amb l'evangeli, totes les coses li "sonen" a Déu. El món esdevé un "*mondo sonoro*"⁸ del Transcendent, se l'ensuma arreu i, inevitablement, acaba per xiuxiuejar coses de Déu ni que sigui a partir d'un grup de rock radical. La nostàlgia de Déu ens mena vers la recerca del Transcendent, com canta Sant Joan de la Creu: "*¿Adónde te escondiste, Amado, y me dejaste con gemido?*"⁹. Aquesta actitud rep un nom molt clar en la tradició eclesial, s'anomena inculturació de l'evangeli, és a dir: anunciar el Crist no equival ni passa forçosament per l'occidentalització cultural. Això no descarta la utilitat d'elements occidentals, com ara el cant gregorià, que prou servei va fer a personatges com la filòsofa Simone Weil¹⁰, sinó que és un convit a la recerca del Jesús contemporani, que diria Kierkegaard¹¹. De fet, tot i l'origen afro-americà del *rhythm and blues*, podem dir que amb l'arribada dels Beatles la música popular contemporània forma part ja de la nostra cultura.

1.1. Calçar-se les sabates d'altri

El rock és quelcom més que unes cançons que escoltem per la ràdio, és un estil de vida. El jove inquiet impactat,

per exemple, per l'efecte audiovisual d'un videoclip, emprèn una llarga marxa d'identificació que comença amb l'adquisició de la discografia del grup i va derivant en la fabricació d'una identitat que es va forjant a través del coneixement d'altres grups del mateix estil i d'una xarxa de relacions treballades en concerts i trobades musicals o d'oci. A resultes d'aquest procés, van anar sorgint el que s'ha denominat "tribus urbanes". Primer van sorgir els *rockers*, després vingueren els *mods*, i així una llarga cadena de *heavy*s, *punks*, *rastafaris*, *rapers*, *hardcoretas*... fins arribar a una gran barreja intercultural que començà a ser visible amb el grup Mano Negra, la matriu d'on sorgí l'artista alter-globalitzador Manu Chao. Exteriorment, les tribus urbanes es distingeixen per un tipus de pentinat, una determinada vestimenta i un cert tipus de calçat.

Doncs bé, acompanyar a un jove a través del rock equival a calçar-se les seves sabates i caminar amb ell, ja siguin aquestes unes esportives raperes, les botes militars d'un punk o uns mocasins *sixties* d'un *mod*. En d'altres paraules, un dels requisits de l'acompanyament és fer un esforç d'atenció que, per ell mateix, ja és un esforç per sortir d'un mateix a la recerca d'altri, una autèntica actitud de pregària.

*"La clave de una concepción cristiana de los estudios radica en que la oración está hecha de atención. La oración es la orientación hacia Dios de toda la atención que el alma es capaz. La calidad de la oración está en muchos en la calidad de la atención. La calidez del corazón no puede suplirla"*¹².

1.2. Baixar al pou (memòria, veure, cor, litúrgia)

La memòria de l'home actual està cosificada, convertida en producte. Així com ja no ens quedem amb el record d'un lloc, sinó amb un recull fotogràfic o una gravació digital, semblantment passa amb la música. Cada cançó és un fragment de memòria cosificada en un producte de disseny total que és el CD, o els antics discs de vinil, de música. La imatge de portada, els colors, el logotip del grup, la tipografia, les lletres de les cançons i la música mateixa donen corporeïtat, possibilitat d'emmagatzematge i interrelacionalitat, a la memòria. Així, la memòria lliga una cançó a un concert amb els amics o algun altre moment significatiu, com ara uns camps de treball d'un estiu massa llunyà, amb un significat ocult que només el subjecte pot descodificar. Preguar amb aquest objecte és pregar amb la vida mateixa. Jo no puc entrar dins el record de la persona, en la seva vida, però sí que puc posar en paral·lel una porta oberta al transcendent i una cançó, de la mateixa manera que el teòleg protestant Karl Barth recomanava l'estudi de la Paraula de Déu tenint al costat un diari.

En la mitologia clàssica, la deessa de la memòria, Mneme, era la mare de les muses, inspiradores de tot art¹³. Des d'aquestes planes entenem que el treball del músic inspirat és capaç de fer remuntar el seu objecte fins a la memòria de l'individu.

Aquesta memòria cosificada ens du avantatges i inconvenients. La primera és la facilitat per enllaçar pregària i vida; el perill radica en una possible manipulació de la memòria com molt bri-

llantment ens il·lustren pel·lícules com *Blade Runner*, on en una societat futura es creen uns humanoids, els "nexus", als quals se'ls implanta una memòria que, sense ells saber-ho, és enganyosa, falsa. Un altre exemple negatiu el trobem en la manipulació de cançons per part de polítics en les seves campanyes electorals com la que va fer Ronald Reagan amb "Born in the USA" de Bruce Springsteen.

Fer un Prega_rock és visualitzar la punta del iceberg de l'inconscient, perquè la memòria s'endinsa en les profunditats anímiques de l'home. Per això mateix no sorprèn que, cada cert temps, apareguin programes televisius que volen guanyar-se l'afecte de l'espectador recordant una determinada època. Aquest programes furguen la memòria col·lectiva fent-se valer de la cultura d'aquell segment de temps: notícies, objectes, concursos, vestits i, com no, de videoclips i cançons. Les nostres vides tenen una banda sonora, unes melodies, a les que s'associen uns records que cal desempolsar. Així ho ha entès, per exemple, la recent pel·lícula *Rock'n'Cat, més enllà de les cançons*¹⁴, del director Jordi Roigé. Les cançons, juntament amb les fotografies o altres medis, són la corda del pou del record.

No està de menys adonar-se que la memòria te un paper salvífic o sanador fonamental expressat ja en la llei veterotestamentària ("*Shemà Israel adonai elohenu*", "Recorda, Israel, el Senyor és el teu Déu"¹⁵) i neotestamentària ("Feu això en memòria meva"¹⁶). Rescatar de l'oblit una bona memòria és clau per a tota persona. Així ens ho diu Dostoiewsky en boca del protagonista

d' *Els germans Karamàzov*: "... estimats nens, potser no comprendreu el que us diré, perquè no sempre em sé expressar clarament, però us en recordareu i després, quan sereu grans, ho comprendreu i veureu que tinc raó. Sapiguen que no hi ha res de més noble, de més fort, de més sa i de més útil, a la vida que un bon record, sobretot si ve de la primera edat, sobretot de la casa pairal. Us parlen molt de la vostra educació; ara bé, un record sant, conservat des de la infància, és potser la millor educació. Si féssim provisió de records sants per tota la vida, seriem definitivament salvats. I fins si no guardem dins l'anima més que un bon record, aquest únic record ens pot servir un dia per salvar-nos¹⁷."

1.3. Netejar els aqüífers (enteniment, jutjar, cap, kerygma)

Per a acompanyar espiritualment amb el rock no n'hi ha prou amb treure a la llum els records del pou de la memòria, perquè aquests poden no ser compartits o, senzillament, perquè la cançó pot ser desconeguda i no evoca cap tipus de record. En aquest cas, ens trobem al davant d'una "Tabula rasa" i, més que sentiments, cal donar continguts i reflexions, raons de la nostra esperança¹⁸. Per això cal fer una menció a la nostra cultura posmoderna i "virtualitzada" que ens envolta. Preguar amb cançons de rock és endinsar-se en el que s'ha anomenat teologia narrativa o dels petits relats, que valora les experiències personals i els petits valors del quotidià, fet que ens converteix més en educadors en el lleure que no pas en transmissors de grans ideologies o discursos¹⁹. Ens

estem acostumant, cada dia més, als hiper-textes, narracions curtes que s'interrelacionen unes amb altres creant una trama de coneixements que manca d'un fil conductor clarament exposat jeràrquicament, però que permet una "navegació" més personalitzada, encara que amb el consegüent perill de dispersió. Seguint el discurs, cal notar que l'aparell crític de les bíblies, aquelles lletres menudes a peu de plana, respon, en certa manera, a l'esquema de *links* d'internet. Una nota a peu de plana és una petita finestra d'internet minimitzada en el marc de la pantalla. Així com la Bíblia és un gran calaix de sastre on podem trobar diferents estils narratius, el *Prega_rock* és un text de característiques similars on es posen en paral·lel vivències personals, lletres de cançons, reflexions en clau evangèlica i textos de la tradició eclesial o humana.

En definitiva, per a fer un acompanyament amb el món del rock, cal no deixar de banda el món sinó enllaçar tradicions aparentment oposades, sovint, pels prejudicis. Un exemple concret seria escoltar una cançó amb la lletra escrita en un cantó i, al costat, una reflexió il·lustrada amb algun text, entrevista, tira còmica o pregària. Amb això vull donar a entendre que és necessari disposar d'un bon rebost discogràfic i cultural. Un *Prega_rock* és un exercici de literatura comparada i, per a poder comparar encertadament, cal dominar les dues fonts i l'argument que les uneix, que no és altre que la vida interior en recerca d'autenticitat. Fidelitat a les fonts, ja sigui un grup de rock o l'evangeli, i creativitat per a interrelacionar-les, aquesta és la qüestió.

1.4. Regar la terra (voluntat, actuar, mans, *diakonia*)

Treure l'aigua de la memòria del pou del record i fer-ne una anàlisi raonada sobre ella no és suficient. Manca encara un darrer pas per a la totalitat de l'acompanyament que és la seva socialització. El treball del Prega_rock no pretén restar, només, com un exercici intimista o de consum personal, sinó que apunta a una transformació de la vida. El Prega_rock no és asèptic ni neutre, sinó que pretén aportar el seu gra de sorra a la construcció del Regne de Déu, d'un cel nou i una terra nova²⁰. Cal regar la terra amb una memòria neta per a donar vida²¹. Aquest darrer apartat es relaciona amb el que el pedagog Paulo Freire va anomenar “Concientització”, mot sorgit de la contracció de “Concienciació” i “Socialització”: *“L'educació no és quelcom que es pensa i estructura en un món buit o de meditacions etèries. L'entendem com una “acció” entre d'altres que no pot donar-se fora de les relacions concretes dels homes a través del món. Es situa en el món de les accions i relacions humanes i en aquests termes és massificador o és alliberadora”*²².

Així com la salmòdia proposada en la litúrgia de les hores ens apropa al sentir de persones que no tenen per què coincidir amb els nostres sentiments actuals, les cançons de rock tenen vocació d'actualitzar aquesta funció empàtica. Per exemple, els salms del divendres ens apropen a les persones que pateixen²³. Avui, aquest apropament salmòdic pot complementar-se amb cançons com “Justicia, Tierra y Libertad”²⁴ dels

mexicans Maná o “Un món, dos classes de persones”²⁵ d'Els Pets.

Per aconseguir aquest darrer objectiu, convé escollir encertadament el grup de rock i informar-se bé, perquè pot donar-se el cas que un grup de rock que fa uns anys no era susceptible de ser material per un Prega_rock hagi madurat, com és el cas dels mítics The Who i Sopa de Cabra, o bé que, encara que presentin cançons amb unes lletres marcadament intimistes i retrospectives, el grup du una vida pública compromesa i solidària, com és el cas dels U2, Amaral, La oreja de Van Gogh o Coldplay –aquests tres darrers, per exemple, tenen una estreta col·laboració amb la ONGD Intermon-Oxfam-. També ajudarà el plantejar algunes preguntes juntament amb els comentaris o, de cara a treballar la cançó en grup, proposar alguna dinàmica com, en el cas de la cançó dels Maná, cercar informació sobre el moviment dels sense-terra i plasmar-la en un mural que pot restar en el lloc de reunió.

1.5. Apunts pessimistes de darrera hora

Després d'haver exposat una visió optimista sobre l'ús del rock com a camí espiritual, passem ara a exposar breument unes quantes notes discordants que ens aportin una crítica més lúcida.

Les cançons de grups de rock són un mitjà i, com a tals, no poden pretendre ser absolutes ni substitutes del Trascendent. Si bé és cert que en el cristianisme, especialment en el catolicisme, hi trobem una corrent que dialoga

positivament amb la cultura, des de Sant Justí i la teoria de les “llavors del verb” fins a Karl Rahner amb la teoria inclusivista dels “cristians anònims”, també és cert que hi ha una altra corrent “menys simpàtica” que sospita i denuncia tot intent d’idolatrificació, d’empresonament i falseig de l’Absolut. Aquesta darrera corrent la trobem ja en l’Antic Testament²⁶, en Jesucrist mateix²⁷ i en teòlegs exclusivistes com Karl Barth. Hi hauria, encara, un tercer posicionament, el relativista o pluralista, en el que no hi hauria cap trobada possible sense que aquesta sigui titllada d’impositiva. Segons aquest darrer corrent, tan salvífic és ser un seguidor d’un grup musical o del rei del rock, l’Elvis Presley, com ser-ho de Jesucrist. La corrent pluralista només ens dona l’opció d’emmarcar per separat una cançó i un text de l’evangeli i penjar-los en una paret a una distància prudencial. En el pluralisme, doncs, no hi ha altra relació que la de l’equivalència, l’emmagatzement fragmentari²⁸.

Per altra banda, cal veure des d’on dialoguem amb la cultura del rock, perquè és molt fàcil plantejar un Prega_rock des d’una òptica no-cristiana, caient en els excessos del voluntarisme o del pseudo-misticisme *New-Age* (Nova Era). Ens passem de voluntaristes quan presentem una cançó de caire reivindicatiu sense mostrar el *Principi de Misericòrdia*²⁹ que inspira l’acció. Ens passem de pseudo-misticisme quan presentem cançons amb un vaporós caire místic sense assenyalar el Misteri que se’ns ha revelat en Jesús de Natzaret. “Diàleg sí, però no a qualse-

vol preu” seria la premissa a tenir en compte perquè, al cap i a la fi, després de tots els estudis antropològics que vulguem fer sobre el món del rock i les seves expressions, a nosaltres ens toca acompanyar tots aquests sentiments, dubtes i expressions existencials cap a bon port, la pau del Ressuscitat³⁰. Per tant, quan parlem del Prega_rock com a exercici de “literatura comparada”, ho fem des d’una perspectiva desigual i amb una finalitat mistagògica.

El problema del Prega_rock és el mateix que té tot llenguatge o discurs sobre Déu. No podem fer més que analogies, i aquestes, per definició, contenen part de semblança, un “ja sí”, però cal ser conscients que també contenen part de dissemblança, un “però encara no”. Què podem fer, doncs? Estem emmordassats? Malgrat la nostra limitació, no tenim altre remei que parlar de Déu, però amb una intencionalitat clara de recerca de l’autenticitat humana. Des d’una teologia de la creació³¹, podem creure que les persones i les seves manifestacions culturals i musicals, extensió de la pròpia corporeïtat, són estimades per Déu, àdhuc el rock. Per tant, espolsant-nos d’una interpretació excessivament platònica i purista de la persona, cal acceptar el rock com una mediació més envers el Transcendent. Sant Agustí ho formulà bellament en les seves *Confessions*:

“... I què hem dit, Déu meu, vida meua, santa dolçor meua, i què pot dir ningú quan és de vos que hom parla? I, tant mateix, ai d’aquells qui callen sobre vos, perquè que en llur loquacitat són muts!”³².

2. APUNTS IGNASIANES DEL PREGA_ROCK EN L'EDUCACIÓ EN EL LLEURE

La tradició, més que una llosa pesada o un barret de conveniència, és un saber fer que es porta interioritzat³³. És per aquest motiu que les següents línies, més que una justificació per fer entrar amb calçador les reflexions exposades fins ara, són un desvetllar l'espiritualitat que les inspira que, en aquest cas, és la "ignasiana", és a dir, la que prové del llegat pedagògic de Sant Ignasi de Loiola, expressat bàsicament en el llibret dels *Exercicis Espirituals* (EE.EE. a partir d'ara), del segle XVI, en les *Constitucions de la Companyia de Jesús*; en les seves cartes i, en definitiva, en la seva pròpia vida.

La primera nota que apareix en els EE.EE. és la seva mateixa definició: "(per Exercicis Espirituals) *s'entén qualsevol manera d'examinar la consciència, de meditar, de contemplar, d'orar vocalment i mental, i altres operacions espirituals ... per a treure de si totes les afeccions desordenades i, un cop tretes, buscar i trobar la voluntat divina*". Un Prega_rock entra dins del que s'anomenen "altres operacions espirituals", que tenen la mateixa finalitat que la resta: il·luminar la vida i centrar-la vers una tasca que és l'evangeli. Com ja hem exposat en l'apartat anterior, un Prega_rock vol incidir d'una manera pràctica en la vida de l'exercitant per dur-la a plenitud. Amb això vull remarcar que una activitat d'obertura al Transcendent no és quelcom aliè i prescindible per a l'home sinó, al contrari,

és absolutament imprescindible per al propi govern de la persona, o aquesta restarà mutilada en el seu psiquisme més profund. Memòria, enteniment i voluntat, les tres potències clàssiques de l'ànima que han rebut diferents bateigs al llarg de la història –com el veure, jutjar i actuar que va formular la JOC– han d'ésser presents en una dinàmica de Prega_rock per tal que l'exercici sigui complet. Baixar al pou de la memòria (la memòria com a "operació espiritual"), netejar-ne els aqüífers (l'enteniment com a "treure tota afecció desordenada") i regar la terra (la voluntat com a socialització i compromís) són tres etapes d'un mateix exercici.

La següent nota en la que ens detindrem és en la que Sant Ignasi recomana no "adoctrinar", en el sentit pejoratiu del terme, a l'exercitant, sinó deixar que ell mateix vagi seguint el seu procés de relació amb Déu: "*perquè el que omple i satisfà l'ànima no és saber molt sinó sentir i assaborir les coses internament*". Traduint-ho pel nostre cas, podem dir que, per tractar un tema, no hem de convèncer a ningú, això no és feina que estigui a les nostres mans i, per tant, no hem d'atabalar l'exercitant del Prega_rock amb una gran multiplicitat de textos paral·lels, sinó deixar que assaboreixi la cançó. Estem proposant un exercici de caire "sapiencial"³⁴, de romiatge, d'exercitació del paladar i, per aquest motiu, interessa més allò que la persona sent que no pas l'assimilació

d'uns conceptes clars i distints, interessa més fer brollar l'aigua del pou interior de la persona que no inundar-ne el camp a base de conceptes.

Una altra característica ignasiana expressada en els EE.EE. és la de la mirada benevolent envers la realitat: "*s'ha de pressuposar que tot bon cristià ha de ser més prompte a salvar la proposició dels altres que no pas a condemnar-la*". És a dir, en un exercici de Prega_rock cal fer un esforç d'adaptació benvolent envers tot allò que se'ns ha presentat com el món del *sex*, *drugs and rock'n'roll* (sexe, drogues i rock'n'roll). Amb unes paraules més modernes podríem dir que és necessària una certa inculturació, un "fer-se tot a tots"³⁵, per a deixar-se domesticar pel món del rock sense perdre de vista l'objectiu que es pretén.

El darrer apunt ignasià podria dur el títol d'aquella cançó de Loquillo y los Trogloditas: "Arte y ensayo". La pedagogia ignasiana que es desplega dels EE.EE. és personalista i revisionista. És personalista en tant que prima el procés

del subjecte per damunt d'estructures massificadores i adoctrinadores. La figura de l'acompanyant no és més que una ajuda entre d'altres i, per tant, ha de tendir a desaparèixer més que no pas a copsar el protagonisme. Per altra banda, és revisionista en tant que Sant Ignasi recomana l'examen de cada exercici espiritual, enllaçant la perfecció espiritual amb l'avaluació que es demana a tota activitat en el lleure. En la pedagogia ignasiana no hi ha unes fórmules precuinades que l'exercitant ha de consumir, sinó que es tracta de tot un procés dinàmic que avança per l'autoavaluació (crítica interna) i l'acompanyament (crítica externa o comunitària). El Prega_rock també necessita d'una avaluació que és tan important com les adicions dels primers números dels EE.EE. Què cal avaluar? El profit que hom n'ha tret (el "reflectir" ignasià), si la cançó i els valors proposats han estat suggerents, el cronotopos (és a dir les condicions d'espai i temps en el que s'ha realitzat l'activitat), les mediacions emprades (texts, reflexions, dinàmiques, preguntes...), etc.

4.1. Alguns criteris pràctics

El Prega_rock ha estat utilitzat en els següents ambients:

En les jornades de formació de monitors de la parròquia Mare de Déu de Bellvitge, a l'inici del dia, vàrem cercar cançons que emmarquessin el tema de la jornada. Per exemple, el dia que vàrem sortir a veure els terrenys d'acampada i les excursions, vam motivar el dia amb l'audició i reflexió de "Jefe de Seattle" dels Ixo Rai, que posa música al testament del cap sioux de Seattle, de caire ecologista.

En una reunió d'adolescents, on es volia tractar el tema del transcendent, es va optar per pintar un oratori que hi ha a les golfes de la parròquia esmentada. Per motivar-ho, vàrem escoltar la cançó "Yahwé" dels U2 que, segons el mateix Bono, líder del grup, és una autèntica pregària.

En les colònies del Centre d'Esplai de Sant Pere Claver, del Clot, en la reunió de monitors del capvespre, es va uti-

litzar el Prega_rock de Sopa de Cabra per donar acabament a la reunió i, així, anar a descansar amb un xic de pau i deixant reposar els problemes de les colònies.

En els "*flyers*" de propaganda de la Pasqua Jove Claver TSKV, a Raimat, Lleida, es van usar i imprimir les cançons dels Prega_rocks que coincidien amb la temàtica de Quaresma.

En reunions de revisió de vida cristiana, una cançó pot ser el preàmbul per a tractar un estat d'ànim o un tema concret.

De cara a usar un Prega_rock:

- Escollir la cançó convenient.
- Disposar d'un aparell reproductor de música.
- Cercar el moment i l'espai adequats. Preferiblement a l'inici o al final d'una activitat com a marc o conclusió d'aquesta.
- Abans de l'activitat cal distribuir les tasques del Prega_rock, com ara

qui porta l'activitat, qui s'encarregarà de l'aparell reproductor de música, qui llegirà els textos que acompanyen la cançó...

– No comencem l'activitat fins que no hi hagi un grau d'atenció considerable. Podem usar alguna dinàmica per captar l'atenció, com restar en silenci.

– Abans d'escoltar la cançó cal fer una petita introducció del perquè es-

coltem aquesta cançó i què pretenem que ens porti.

– Acabat el Prega_rock, cal tornar a endreçar els objectes usats. Especialment cal tenir cura dels CD's perquè no es perdin, a no ser que tinguem les cançons digitalitzades en MP3 o altres formats.

– Després de l'activitat, en un altre moment, convé fer una revisió de l'activitat.

5. CONCLUSIONS:

“EL TWIST I EL ROCK SÓN PURA PREGÀRIA. ESCOLTA!”

Després d'aquesta llarga reflexió, no podem més que acabar amb aquesta pregària de Lluís Espinal³⁶, periodista jesuïta català assassinat a Bolívia pels paramilitars el 1980.

“Música Actual” (Lucho Espinal, *Oraciones a quemarropa*)

“Señor Jesús, también te has encarnado en el mundo de hoy. Tu comprendes nuestra música, expresión del hombre actual.

Estridencias, chillidos y angustia. Nuestra oración es todo esto: oración de hombres rotos y en crisis. Nuestra música es un grito de auxilio. Tú conoces estos jóvenes que nos cuestionan con voz suplicante. Todos nos sentimos representados. Cada vez que golpean la guitarra nos punzan en carne viva. Y tú, Señor, ¿dónde estás? ¿Por qué callas?

Nos quedamos solos, la cara al viento, golpeados por la vida. Los instantes más preciosos se nos cuelan entre las manos.

Nuestra oración de ahora sólo puede ser pura angustia. Todo el dolor del mundo encastado en la garganta.

Señor Jesús, nunca ha habido una nostalgia de Ti tan difusa. El twist y el rock son pura oración. Escucha...”

ANNEX: AGRUPAMENT TEMÀTIC PER CANÇONS

Tot seguit exposo una agrupació temàtica de les cançons que apareixen els diferents Prega_rocks que ja circulen per internet. La gran majoria estan penjats a la plana web de jesuites.net, en la secció 'pregària i espiritualitat', apartat 'pregar on line'. Les temàtiques escollides responen als diferents valors que poden interessar a l'hora de posar en pràctica un Prega_rock. La classificació és difícil, perquè algunes cançons admeten varies interpretacions.

Després del nom de la cançó trobem el nom del grup o cantant i el de l'àlbum corresponent.

Amistat

Noia de vidre	Els Pets – <i>Respira</i>
Tens un amic	Gossos – <i>Marató TV3_2006</i>
Piensa en mi	Miguel Poveda – <i>Marató TV3_2006</i>
Àngels	The Chanclettes – <i>Marató TV3_2006</i>

Amor

Ay Doctor	Maná – <i>Revolución de amor</i>
Eres mi religión	Maná – <i>Revolución de amor</i>
A man and a woman	U2 – <i>How to dismantle an atomic...</i>
Wild honey	U2 – <i>All that you can't...</i>
Tu i jo sols	Gossos – <i>8</i>
Green eyes	Coldplay – <i>A rush of blood in your head</i>
Cálida trinchera	Celtas Cortos – <i>En estos días inciertos</i>
Júlia	Lax'n'Busto – <i>Morfina</i>

Mother love	Queen – <i>Made in Heaven</i>
I vas born to love you	Queen – <i>Made in Heaven</i>
Tot el que vull	Sopa de Cabra – <i>Plou i fa sol</i>
All I'm thinkin' about	Bruce Springsteen – <i>Devils'n'dust</i>
Clava't	Duble Buble – <i>Rock'n'Cat</i>
Apareces tú	La Oreja de Van Gogh – <i>Guapa</i>

Arrels / país / Catalunya

És hora de tornar a casa	Els Pets – <i>Sol</i>
Un país	Ixo rail! – <i>Último grito</i>
Mi barrio	Ixo rail! – <i>Último grito</i>

Bon dia

Bon dia	Els Pets – <i>Rock'n'Cat</i>
Yahwe	U2 – <i>How to dismantle an athomic bomb</i>
Beautiful day	U2 – <i>All that you can't leave behind</i>
It's a Beautiful day	Queen – <i>Made in Heaven</i>

Compromís / Solidaritat / lliurament als altres / Utopia

Pau	Els Pets – <i>Agost</i>
Tantes coses a fer	Els Pets – <i>Sol</i>
Ángel de amor	Maná – <i>Revolución de amor</i>
Nada que perder	Maná – <i>Revolución de amor</i>
Walk on	U2 – <i>All that you can't leave...</i>
No has fet tard	Gossos – <i>El jardí del temps</i>
Una oportunitat	Gossos – <i>El jardí del temps</i>
No és nou	Gossos – <i>8</i>
Vine amb mi	Gossos – <i>8</i>
Rosario	Pedro Guerra – <i>Hijas de Eva</i>
Cantos de trabajo	Pedro Guerra – <i>Hijas de Eva</i>
Niña	Pedro Guerra – <i>Hijas de Eva</i>
La estampida	Ska-p – <i>Ke corra la voz</i>
Politick	Coldplay – <i>A rush of blood in your head</i>
No te quedes sin entrar	Ixo rail! – <i>Último grito</i>

Carta	Ixo rail! – <i>Último grito</i>
Agua	Ixo rail! – <i>Último grito</i>
Rosalba	Ixo rail! – <i>Último grito</i>
Heaven for everyone	Queen – <i>Made in Heaven</i>
Els teus somnis	Sopa de Cabra – <i>Plou i fa sol</i>
Oh Mary, don't you weep	Bruce Springsteen – <i>We shall overcome</i>
Jacob's ladder	Bruce Springsteen – <i>We shall overcome</i>
We shall overcome	Bruce Springsteen – <i>We shall overcome</i>

Contemplació, silenci

Et miro i dorms	Els Pets – <i>Respira</i>
Ja faré cap	Els Pets – <i>Sol</i>
Fàcil	Els Pets – <i>Agost</i>
Calafell	Els Pets – <i>Agost</i>
Miracle drug	U2 – <i>How to dismantle an athomic...</i>
City of blinding lights	U2 – <i>How to dismantle an athomic...</i>
Inventant noves dances	Gossos – <i>El jardí del temps</i>
Res és per sempre	Gossos – <i>8</i>
Filosofant	Gossos – <i>8</i>
Daylight	Coldplay – <i>A rush of blood in your head</i>
Inevitable relació	Lax'n'Busto – <i>Morfina</i>
A winter's tale	Queen – <i>Made in Heaven</i>
Camins	Sopa de Cabra – <i>Plou i fa sol</i>
Plou i fa sol	Sopa de Cabra – <i>Plou i fa sol</i>
L'Empordà	Sopa de Cabra – <i>Rock'n'Cat</i>
Turquesa	Rock'n'Cat – <i>Rock'n'Cat</i>
Boig per tu	Sau – <i>Rock'n'Cat</i>
El far del sud	Sopa de Cabra – <i>Rock'n'Cat</i>
Silencis	Rock'n'Cat – <i>Rock'n'Cat</i>
Només una cançó	Rock'n'Cat – <i>Rock'n'Cat</i>
V.O.S.	La Oreja de Van Gogh – <i>Guapa</i>
Què fantàstic el món	Dyango – <i>Marató TV3_2006</i>
Gaudeix del silenci	Whisky'ns – <i>Marató TV3_2006</i>
Dolça remor de cada tarda	Maria del Mar Bonet – <i>Marató TV3_2006</i>

Conversió, canvi de vida, noves actituds...

Corazón oxidado	Fito&Fitipaldis – <i>Lo más lejos a tu lado</i>
God put a smile...	Coldplay – <i>A rush of blood in your head</i>
The scientist	Coldplay – <i>A rush of blood in your head</i>
Warning sign	Coldplay – <i>A rush of blood in your head</i>
Legión de mudos	Celtas Cortos – <i>En estos días inciertos</i>
All the way home	Bruce Springsteen – <i>Devils'n'dust</i>
Long time comin'	Bruce Springsteen – <i>Devils'n'dust</i>
Black cowboys	Bruce Springsteen – <i>Devils'n'dust</i>
Leah	Bruce Springsteen – <i>Devils'n'dust</i>
Pot ser	El canto del loco – <i>Marató TV3_2006</i>

Creixement personal / pas del temps / nostàlgia

Gran	Els Pets – <i>Sol</i>
La colla	Els Pets – <i>Agost</i>
Retirada	Els Pets – <i>Agost</i>
La carta	Gossos – <i>El jardí del temps</i>
La darrera mirada enrera	Sopa de Cabra – <i>Plou i fa sol</i>
Reno	Bruce Springsteen – <i>Devils'n'dust</i>
Shenandoah	Bruce Springsteen – <i>We shall overcome</i>

Crisi existencial / soledat / mort / dolor

Tan sol	Els Pets – <i>Sol</i>
A vegades el món em fa por	Els Pets – <i>Respira</i>
¿Por qué te vas?	Maná – <i>Revolución de amor</i>
Stuck in a moment	U2 – <i>All that you can't leave...</i>
Vertigo	U2 – <i>How to dismantle an atomic...</i>
Sometimes you can't make it in your own	U2 – <i>How to dismantle an atomic...</i>
One step closer	U2 – <i>How to dismantle an atomic...</i>
Triada	Gossos – <i>El jardí del temps</i>
Solstici	Gossos – <i>8</i>
Feo	Fito&Fitipaldis – <i>Lo más lejos a tu lado</i>
A rush of blood in your head	Coldplay – <i>A rush of blood in your head</i>
Amsterdam	Coldplay – <i>A rush of blood in your head</i>
Siempre tarde	Celtas Cortos – <i>En estos días inciertos</i>

Ara	Lax'n'Busto – <i>Morfina</i>
Vas tot sol	Lax'n'Busto – <i>Morfina</i>
Fum	Lax'n'Busto – <i>Morfina</i>
Too much love will kill you	Queen – <i>Made in Heaven</i>
The hitter	Bruce Springsteen – <i>Devils'n'dust</i>
Vespre	Els Pets – <i>Rock'n'Cat</i>
Quan et sentis de marbre	Gossos – <i>Rock'n'Cat</i>
Ull per ull	Adrià Puntí – <i>Rock'n'Cat</i>
Muñeca de trapo	La Oreja de Van Gogh – <i>Guapa</i>
Dulce locura	La Oreja de Van Gogh – <i>Guapa</i>
Perdida	La Oreja de Van Gogh – <i>Guapa</i>
Mi vida sin tí	La Oreja de Van Gogh – <i>Guapa</i>
Cuanto Cuento Cuento	La Oreja de Van Gogh – <i>Guapa</i>
La soledat	Roger Mas i Refree – <i>Marató TV3_2006</i>
Dolor, dolor	Amparanoia – <i>Marató TV3_2006</i>
Hoy llueve, hoy duele	Alejandro Sanz – <i>Marató TV3_2006</i>
Des de la nit	Obrint Pas – <i>Terra</i>
Trets al cor	Obrint Pas – <i>Terra</i>

Denuncia social / lluita / marginació

Què ens queda?	Els Pets – <i>Sol</i>
Soroll	Els Pets – <i>Agost</i>
Descafeinat	Els Pets – <i>Agost</i>
Justícia, tierra y libertad	Maná – <i>Revolución de amor</i>
Com si res	Gossos – <i>El jardí del temps</i>
Rodamón	Gossos – <i>El jardí del temps</i>
Superheroi	Gossos – <i>8</i>
Consumo gusto	Ska-p – <i>Ke corra la voz</i>
Wellcome to hell	Ska-p – <i>Ke corra la voz</i>
Casposos	Ska-p – <i>Ke corra la voz</i>
Niño soldado	Ska-p – <i>Ke corra la voz</i>
Intifada	Ska-p – <i>Ke corra la voz</i>
Mc Dollar	Ska-p – <i>Ke corra la voz</i>
Solamente por pensar	Ska-p – <i>Ke corra la voz</i>
Esquirol	Ska-p – <i>Ke corra la voz</i>
El olvidado	Ska-p – <i>Ke corra la voz</i>

Mis colegas	Ska-p – <i>Ke corra la voz</i>
Estrella del R'n'R	Fito&Fitipaldis – <i>Lo más lejos a tu lado</i>
En estos días...	Celtas Cortos – <i>En estos días inciertos</i>
Skaparate nacional	Celtas Cortos – <i>En estos días inciertos</i>
Jódete y baila	Ixo rail! – <i>Último grito</i>
Pay me my money down	Bruce Springsteen – <i>We shall overcome</i>
Jesse James	Bruce Springsteen – <i>We shall overcome</i>
A fuesa universal	Ixo rail! – <i>Último grito</i>
Último grito	Ixo rail! – <i>Último grito</i>
Polo de bombón	Ixo rail! – <i>Último grito</i>
Com podria	Lax'n'Busto – <i>Morfina</i>
Incomunicació	Lax'n'Busto – <i>Morfina</i>
Devils'n'dust	Bruce Springsteen – <i>Devils'n'dust</i>
No hem oblidat	Obrint Pas – <i>Terra</i>
Respecte	Obrint Pas – <i>Terra</i>
Sense terra	Obrint Pas – <i>Terra</i>
Més Lluny	Obrint Pas – <i>Terra</i>
Ara	Obrint Pas – <i>Terra</i>
Ahir com avui	Obrint Pas – <i>Terra</i>

Ecologia

En el río	Amaral – <i>Pájaros en la cabeza</i>
Insensibilidad	Ska-p – <i>Ke corra la voz</i>
Jefe de Seattle	Ixo rail! – <i>Pasa pues !!!?</i>

Església

Un estraño	Ixo rail! – <i>Con el agua al cuello</i>
Casposos	Ska-p – <i>Ke corra la voz</i>

Felicitat / Vida plena / Resurrecció

Estúpidament feliç	Els Pets – <i>Respira</i>
Resurrecció	Amaral – <i>Pájaros en la cabeza</i>
Feliç	Els Pets – <i>Agost</i>
My life has been saved	Queen – <i>Made in Heaven</i>

Fidelitat / Constància / Confiança

Passarà el temps	Els Pets – <i>Respira</i>
Por	Els Pets – <i>Sol</i>
Enmig del camí	Gossos – <i>El jardí del temps</i>
A cada pas	Gossos – <i>8</i>
Alguna cosa	Gossos – <i>8</i>
Lliure com l'aire	Gossos – <i>8</i>
No nos podran parar	Celtas Cortos – <i>En estos días inciertos</i>
És per tu	Lax'n'Busto – <i>Morfina</i>
Mother love	Queen – <i>Made in Heaven</i>
I've been saved	Queen – <i>Made in Heaven</i>
Si et va bé	Sopa de Cabra – <i>Plou i fa sol</i>
El llarg viatge	Sopa de Cabra – <i>Plou i fa sol</i>
Sempre hi haurà un bon motiu	Sopa de Cabra – <i>Plou i fa sol</i>
Quan es faci fosc	Sopa de Cabra – <i>Plou i fa sol</i>
Si véns	Ja t'ho diré – <i>Rock'n'Cat</i>
Quan els llums s'apaguen	Lluís Gavaldà – <i>Rock'n'Cat</i>
Noche	La Oreja de Van Gogh – <i>Guapa</i>
Irreversible	La Oreja de Van Gogh – <i>Guapa</i>
Cap cim és prou alt	Helena Gadel – <i>Marató TV3_2006</i>
Al-leluia	Gerard Quintana – <i>Marató TV3_2006</i>
Llàgrimes al cel	La puerta de los sueños – <i>Marató TV3_2006</i>
Que tinguem sort	Dani Flaco – <i>Marató TV3_2006</i>
Erie Canal	Bruce Springsteen – <i>We shall overcome</i>

Immigració

Pobre Juan	Maná – <i>Revolución de amor</i>
Matamoro's bank	Bruce – <i>Devils'n'dust</i>
El meu veí de sota	Els Pets – <i>Agost</i>
El emigrante	Celtas Cortos – <i>En estos días inciertos</i>
Samba	Ixo rail! – <i>Último grito</i>
Vuelve	La Oreja de Van Gogh – <i>Guapa</i>
Lluny d'aquí	Obrint Pas – <i>Terra</i>
Del Sud	Obrint Pas – <i>Terra</i>

Malaltia / Vellesa

Hospital del mar	Els Pets – <i>Respira</i>
Gent gran	Els pets – <i>Respira</i>

Maltractament a la dona

Salir corriendo	Amaral – <i>Estrella de mar</i>
Burka	Pedro Guerra – <i>Hijas de Eva</i>
Frío	Pedro Guerra – <i>Hijas de Eva</i>
Cuerpo	Pedro Guerra – <i>Hijas de Eva</i>
Pobres	Pedro Guerra – <i>Hijas de Eva</i>
Hogar	Pedro Guerra – <i>Hijas de Eva</i>
Malicunda	Pedro Guerra – <i>Hijas de Eva</i>

Mare de Déu

Jesus was an only son	Bruce Springsteen – <i>Devils'n'dust</i>
-----------------------	--

Pacifisme

Pau	Els Pets – <i>Agost</i>
Peace on earth	U2 – <i>All that you can't leave...</i>
Love and peace or else	U2 – <i>How to dismantle an atomic...</i>
Pareu el món	Gossos – <i>El jardí del temps</i>
Mrs. Mc Grath	Bruce Springsteen – <i>We shall overcome</i>

“Pecat”, la temptació, infidelitat (el mal del món, el mal personal, tancament...)

Aquest cony de temps	Els Pets – <i>Sol</i>
Malos y cobardes	Celtas Cortos – <i>En estos días inciertos</i>
In my place	Coldplay – <i>A rush of blood in your head</i>
Un món dues classes de persones	Els Pets – <i>Respira</i>
La vida és bonica (però complicada)	Els Pets – <i>Sol</i>
Pesadilla o realidad	Celtas Cortos – <i>En estos días inciertos</i>
Cada minut	Sopa de Cabra – <i>Plou i fa sol</i>

A diez centímetros de tí La Oreja de Van Gogh – *Guapa*
Manhattan La Oreja de Van Gogh – *Guapa*

Principi i fonament / Llibertat

Beautiful day U2 – *All that you can't leave...*
On poder anar Gossos – *8*
La casa por el tejado Fito&Fitipaldis – *Lo más lejos a tu lado*
Deixa'm dir una cosa Sopa de Cabra – *Plou i fa sol*
El vol de l'Home ocell Sangtraït – *Rock'n'Cat*
Escapar La Oreja de Van Gogh – *Guapa*
Old Dan Tucker Bruce Springsteen – *We shall overcome*
John Henry Bruce Springsteen – *We shall overcome*
My Ocklahoma house Bruce Springsteen – *We shall overcome*
Eyes on the prize Bruce Springsteen – *We shall overcome*
How can I keep from singing Bruce Springsteen – *We shall overcome*

Transcendent

Dios Pedro Guerra – *Bolsillos*
L'horitzó Gossos – *El jardí del temps*
Yahwe U2 – *How to dismantle an athomic...*
Fe Maná – *Revolución de amor*
When I look at the world U2 – *All that you can't leave...*
All because of you U2 – *How to dismantle an athomic...*
Crumbs form your table U2 – *How to dismantle an athomic...*
Grace U2 – *All that you can't leave...*
Directe a l'infinít Gossos – *El jardí del temps*
Alguna cosa Gossos – *8*
Clocks Coldplay – *A rush of blood in your head*
A whisper Coldplay – *A rush of blood in your head*
Made in Heaven Queen – *Made in Heaven*
Només és amor Sopa de Cabra – *Plou i fa sol*
Foc al cor Bars – *Rock'n'Cat*

Pàgines de pastoral que tracten el transcendent i la música popular contemporànea:

<http://www.gaztetxo.com/home.asp>

www.jbvic.com/dades/material/QUI%20%20C9S%20JES%DAS%20PELS%20JOVES.doc (*Aplicació del prega_rock a unes jornades sobre pastoral de joves del Bisbat de Vic*)

<http://www.caritasbcn.org/ESP/Agenda/Activitats/20060831AGENDAEscolaPregariaPreguemDone sBiblia.htm> (*El "prega_rock" a l'Escola de Pregària de Càritas Diocesana i Cristiansime i Justícia*)

http://www.misionjoven.org/CuadernoJoven/Default.asp?ANO=06&MES=07&NUM=354_355 (*Pàgina de "Misión Joven", dels salesians, a on hi ha una cançó per a tractar en grup a cada lliurament de la revista*)

EL PREGA_ROCK A LA PREMSA (Enllaços a la versió electrònica: www.fespinal.com)

Catalana

www.jesuites.net/html/noticies/not00190.htm (Entrevista sobre "prega_rock")

www.jesuites.net/html/noticies/not00266.htm (El "prega_rock" guanya el Concurs Bíblic Universitari_2005)

Espanyola

www.abc.es/hemeroteca/historico-04-09-2005/Ultima/prega_rock-una-pagina-web-de-los-jesuitas-invita-a-orar-por-internet-a-ritmo-de-rock_61637737701.html

www.periodistadigital.com/religion/object.php?o=164127&print=1

www.softdownload.org/fichas/masbuscados/noticias/pagina-web-jesuitas-orar-internet-ritmo-rock_6809.asp

Internacional

www.korazym.org/news1.asp?id=20855 (Itàlia)

www.magyarokurir.hu/?m_op=view&id=13794&rovat=1 (Hongria)

www.jesus.ch/index.php/D/article/415-youthnews/34652-Mit_Rock-Musik_Bibelstellen_erklaeren/#0 (Suïssa)

www.revolution-one.ch/index.php/D/article/218/ (Alemanya)

www.guanelliani.it/n_read.php?id=618 (Itàlia)

www.agsir.it/pls/sir/V2_S2DOC_A.a_authentication?tema=Quotidiano&oggetto=125643&rifi=&rifp= (Itàlia)

1. www.jesuites.net
2. www.engrup.org
3. www.periodistadigital.com
4. Revista *Estris* nº 148, III Època, Març-Abril 2006.
5. www.pastoralsj.org
6. www.musica.sanpablo.es
7. Aquestes reflexions prenen com a base un article meu publicat a la revista *Mensajero*, n. 1.369, Juliol-Agost del 2006.
8. *Mundo Sonoro* és una revista gratuïta de difusió musical.
9. San Joan de la Creu, *Cántico Espiritual*.
10. Simone PÉTREMENT, *Vida de Simone Weil*, Edit. Trotta.
11. Soren KIERKEGAARD, *Migajas filosóficas*.
12. Simone WEIL, "Reflexiones sobre el buen uso de los estudios escolares como medio de cultivar el amor a Dios", recollit en *A la espera de Dios*, Edit. Trotta.
13. Aquesta filiació la trobem en *Les metamorfosis* d'Ovidi.
14. *Rock'n'Cat, més enllà de les cançons*, Edit. Utopia Global, 2006.
15. Dt 6, 4.
16. Lc 22, 19.
17. F. DOSTOIEVSKI. *Els germans Karamàzov*. Edit. La casa del llibre, pàg 827.
18. 1 Pe 3, 15.
19. En aquest sentit, resulten molt interessants les reflexions de Xavier MELLONI a *El cinema i les metamorfosis dels grans relats*, Quaderns Cristianisme i Justícia, n. 124.
20. Apocalipsi 21, 1.
21. Jn 10, 10.
22. Paulo FREIRE, *Educación liberadora*.
23. Per exemple, el psalm 50 o les lamentacions de Jeremies (Jr 14, 17-21).
24. Del CD "Revolución de amor".
25. Del CD "Respira".
26. Són moltes les cites, però, posats a escollir, quedem-nos amb la imatge de la bardissa ardent (Ex 3, 1-5): Déu es presenta com a foc, quelcom que formalment no podem delimitar ni fosilitzar.
27. Jn 2, 13-22. La purificació del Temple.
28. Aquestes reflexions provenen de la lectura de *Fe, Verdad y Tolerancia* de Joseph RATZINGER. Ediciones Sígueme, Salamanca 2005, on els criteris que exposo s'apliquen semblantment al diàleg interreligiós i cultural.
29. Expressió formulada per Jon Sobrino.
30. *Gaudium et Spes* 22: Jesucrist ens revela què/qui és la persona humana.
31. Sv 11, 24: "És que estimes tot el que existeix i no et repugna res del que has creat, ja que no has fet res sense estimar-ho".
32. AGUSTÍ D'HIPONA, *Confessions*, Edit. Proa. Col·lecció Clàssics del Cristianisme, nº 9, Llibre 1, n. 4.
33. Tradició prové del mot llatí *tradere*, que vol dir 'portar'.
34. El terme 'sapiencial' i saviesa, provenen del llatí *sapere*, que vol dir degustar, saborejar.
35. De la carta de St Pau als Corintis: 1 Co 9, 22.
36. www.fespinal.com

